

Warszawa, dnia 9 sierpnia 2002 r.

Opinia prawna
w sprawie skargi konstytucyjnej Gemi Spółki z o.o., skierowanej do Trybunału
Konstytucyjnego (sygn. akt. SK. 9/02)

Stosownie do zlecenia z dnia 26 czerwca 2002 r. uprzejmie przedstawiam następującą opinię w sprawie skargi konstytucyjnej Gemi Spółki z o.o z dnia 10 sierpnia 2001 r., zawierającej wniosek o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją:

- 1) art. 130¹, art. 187¹, art. 395 § 1 pkt 1, art. 503 § 2, art. 505², art. 505⁴, art. 505⁵ i art. 505⁹ Kodeksu postępowania cywilnego,
- 2) § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. nr 154, poz. 1013 z późn.zm).

1. Zdaniem Skarżącej, przepisy wymienione w pkt 1) są niezgodne z art. 2, art. 45 ust. 1 i 2, art. 77 ust. 2, art. 78 i art. 176 Konstytucji, a także z art. 6 i art. 13 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, zaś kwestionowany przepis § 3 ust. 1 rozporządzenia narusza postanowienia art. 45 ust. 1 ustawy zasadniczej.

Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2002 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w zakresie dotyczącym żądania zbadania konstytucyjności:

- art. 130¹ § 2-4, art. 187¹, art. 395 § 1, art. 505², art. 505⁴, art. 505⁵ i art. 505⁹ Kodeksu postępowania cywilnego oraz
- § 3 ust. 1 cytowanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

Nadto Trybunał odmówił nadania biegu skardze w zakresie odnoszącym się do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

W konsekwencji, merytorycznemu rozpoznaniu podlegałaby skarga tylko w zakresie dotyczącym art. 130¹ § 1 i art. 503 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego. Jednakże, art. 130¹ § 1 Kpc został już uznany przez Trybunał Konstytucyjny za

niezgodny z art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji oraz z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (wyrok z dnia 12 marca 2002 r. sygn. akt. P. 9/01 – Dz. U. nr 26, poz. 265). W tym samym orzeczeniu Trybunał stwierdził, że przepis ten nie jest niezgodny z art. 176 ust. 1 ustawy zasadniczej.

W tej sytuacji postępowanie przez Trybunałem Stanu, mające na celu zbadanie zasadności skargi w odniesieniu do art. 130¹ § 1 Kpc podlega umorzeniu (podstawa: art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym).

W konkretnym przypadku umorzenie postępowania nie stanowi przeszkody na drodze do ewentualnego wznowienia postępowania w sprawie, w której wydane zostało prawomocne orzeczenie sądowe na podstawie wcześniej uznanego przez Trybunał przepisu za niezgodny z Konstytucją.

2.Zaskarżony art. 503 § 2 Kpc został oceniony jako zgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji (zob. cytowany już wyrok T.K. z dnia 12 marca 2002 r.) **Powyższa ocena stanowi wystarczającą przesłankę do stwierdzenia zgodności tego przepisu także z art. 77 ust. 2 ustawy zasadniczej, według którego ustawa nie może zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw.**

Wbrew twierdzeniu Skarżącej, dyspozycja art. 503 § 2 Kpc nie narusza przysługującego każdej ze stron prawa do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji (art. 78, zd. pierwsze, Konstytucji) . Obowiązek zachowania takiej samej formy sprzeciwu od nakazu zapłaty, w jakiej wniesiony został pozew, nie ogranicza uprawnień strony do korzystania z możliwości wniesienia środka odwoławczego.

Całkowicie bezzasadny jest zarzut niezgodności art. 503 § 2 Kpc z art. 176 Konstytucji. Kwestionowany przepis nie pozostaje bowiem w żadnym związku z konstytucyjnym wymaganiem dotyczącym dwuinstancyjności postępowania sądowego

W odniesieniu do zarzutów: naruszenia art. 2 Konstytucji oraz postanowień Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w pełni podzielam pogląd wyrażony w stanowisku Prokuratora Generalnego z dnia 24 czerwca 2002 r.

Sporządził: Witold Pawełko